

1000-soortendag/Week van de biodiversiteit 2025

Inleiding

Op vrijdag 23 en zaterdag 24 mei 2025 heeft KNNV Epe-Heerde de 1000-soortendagen gehouden. Alle excursies/inventarisaties hadden als vertrekpunt de werkschuur van het bosbedrijf van de gemeente Epe aan de Renderklippenweg 1 in Epe. Het programma van de beide dagen is in bijlage 6 weergegeven. Beide dagen zijn in de Week van de Biodiversiteit gepland.

In dit verslag wordt een korte weergave van de verschillende inventarisaties en excursies gegeven. Daarnaast zijn in Natuurklanken nummer 3 (2025) enkele verslagen weergegeven.

Nieuw in het programma is een inventarisatie van reptielen. Erik Drent, een nieuw lid van onze afdeling en kenner van reptielen en amfibieën heeft de inventarisatie geleid. Inmiddels is een nieuwe werkgroep reptielen en amfibieën opgericht (1 juli 2025) met Erik als coördinator.

Figuur 1. Inventarisatie reptielen o.l.v. Eric Drent (foto Herman Snoek)

Weer

De maand voorafgaand aan de beide dagen was erg droog. De temperatuur was de voorafgaande periode redelijk gemiddeld. Op de 1000-soortendagen sloeg het weer echter om; op 23 en 24 mei was het buig en waren met name de nachten koud. Het weer

voorafgaand aan de 1000-soortendagen en op de dagen zelf zal dus ongetwijfeld van invloed zijn op de soorten en aantallen fauna (met name insecten en reptielen) en paddenstoelen.

Geologie en landschap (Tjada Amsterdam)

De geologiewerkgroep deed tijdens de 1000-soortendagen enig bodemonderzoek. Dankzij de toestemming van de gemeente Epe kon een bodemprofiel worden afgestoken en twee boringen worden gezet.

Figuur 2. Het is flink graven om een profiel bloot te leggen.

Voor het afsteken van een bodemprofiel kozen we het hoogste punt (> 24 m + NAP) van de Norelbosweg, daar waar de weg het uiteinde van een lange stuifduinenrij doorsnijdt. Het profiel maakte de afgezette laagjes zand, een proces van tienduizenden jaren, mooi zichtbaar. De bovenste halve meter was een rommeltje, het

gevolg van ploeg- en plantwerk tijdens de heideontginning zo'n honderd jaar geleden.

Omdat we over een lange boor konden beschikken, konden we op dezelfde locatie een boring tot 2.70 m diep zetten. Verkleuringen in het opgeboorde zand vertelden het verhaal van bodemopbouw en -vorming. De donkerkleurende, humeuze laag was aanzienlijk dikker dan verwacht.

Voor een tweede boring kozen we iets noordwestelijker een locatie, die op de hoogtebestandkaart een opgestuwde bodem laat zien. We stuitten daar op een grindige

Figuur 3. Dirk (l) en Peter (r) documenteren het opgeboorde profiel

bovenlaag met kleine steentjes en keien tot ca. 5 cm.

De zandmonsters die zijn genomen, worden nog microscopisch onderzocht. Aan het onderzoek namen negen werkgroepleden en twee andere KNNV-ers deel.

Figuur 4. Het bodemprofiel van een stuifduin aan de Norelbosweg

Paddenstoelen (Herman Snoek)

Voorafgaand aan de inventarisatie hadden we het idee weinig paddenstoelen te vinden. Mei is niet een geschikte periode om veel soorten te vinden. Daarbij komt dat de periode voor de inventarisatie heel erg droog was. Met 19 soorten was het echter een relatief rijke oogst aan soorten. In bijlage 1 zijn de aangetroffen soorten weergegeven.

Twee leuke vondsten waren twee aardsterren namelijk gekraagde aardster en grote aardster. De grote aardster is een zeldzame soort; een bodembewonende saprotrofe soort van droge en zandige bodems. De aangetroffen hazelaarhoutzwam is een zeer zeldzame soort (microscopisch bevestigd door Jelske Jans). Het is een necrotrofe parasiet d.w.z. een parasiet (op een levende

boom), die later op het afgestorven hout

Figuur 5. Hazelaarhoutzwam saprotroof verder leeft op takken van loofbomen.

Tijdens de planteninventarisatie werd onder andere een dennenvoetzwam en langsporige korstvuurzwam (op dode eikentak) gevonden.

Figuur 6. Gekraagde aardster

Planten (Egbert de Boer)

Op zaterdag 24 mei bezocht de plantenwerkgroep delen van de twee zuidelijkste kilometerhokken van de Renderklippen (195-487 en 196-487, zoals op het kaartje hieronder is weergegeven.

Resultaten

Onderstaand is het aantal aangetroffen soorten in beide hokken apart en als totaal van beide hokken weergegeven.

Km-hok	195-487	196-487
Aantal soorten	162	91
Totaal:	191 soorten	

Op vrijdag 23 mei was een deel van de route voorgelopen. De toen waargenomen soorten zijn meegeteld.

Als de soort al was waargenomen in het ene kilometerhok, werd hij in het tweede hok niet altijd genoteerd.

De waarnemingen zijn ingevoerd in NDFF-verspreidingsatlas. In bijlage 2 zijn de aangetroffen soorten weergegeven.

Enkele opvallende waarnemingen zijn:

- Alle drie soorten heide: struikhei (heel veel), kraaihei en dophei (erg weinig)
- Kruipbrem en stekelbrem
- Soorten van droge zandgrond: heidespurrie (alleen nog (lege) vruchtdozen), rode schijnspurrie, dwergviltkruid, vroege haver, buntgras, borstelgras, bleekgele droogbloem, breukkruid, zandraket, tandjesgras en kleine leeuwenklauw
- Natte plek: greppelrus en waterpeper
- Vijf verschillende soorten zegge: Elzen-, hazen-, pil-, valse vos- en zandzegge
- In de buurt van bewoning: schijnaardbei, bonte gele dovenetel, struisvaren en moederkruid
- Brede wespenorchis (jonge exemplaren)
- Vreemde ereprijs
- Wintereik

Figuur 7. Stekelbrem

Achter de westelijk schuur werd op een zandhoop voorjaarshelmkruid aangetroffen.

Mossen (Mariet van Gelder)

Mariet heeft tijdens de planteninventarisatie ook naar mossen gekeken. In bijlage 3 zijn de resultaten weergegeven. Het zijn allen soorten die veel voorkomen in ons land. Met het ruig haarmos gaat het wat minder goed, omdat die wordt verdrongen door het grijs kronkelsteeltje; ook bekend onder de naam tankmos.

Grijs kronkelsteeltje is in Nederland voor het eerst in 1961 gevonden. Deze van het zuidelijk halfrond afkomstige soort heeft zich sindsdien razendsnel verspreid. Momenteel is Grijs kronkelsteeltje zeer algemeen, vooral op open zandgronden in de duinen en op de heide. Daar kan de soort op min of meer zure bodems massaal voorkomen. Stikstofdepositie heeft het voorkomen wellicht bevorderd. Ook buiten deze milieus is dit mos al veel te vinden (Verspreidingsatlas).

Insecten (Gerard Plat)

De bijdrage van de insectenwerkgroep bestond uit een nachtvlinderavond/nacht op vrijdagavond en een excursie in het bosgebied rondom de werkschuur van de gemeente Heerde.

Ondanks de lage temperatuur hadden we toch nog een paar mooie waarnemingen. De lampen gingen rond 22.00 uur aan en er verscheen al vrij snel een veelvraat. Deze begon direct een pakketje eitjes af te zetten op het laken. Daarna was er slechts een paar nachtvlinders. Zie de lijst hieronder.

1. Veelvraat. Legt eitjes op het laken. Deze zitten nu in een special kastje hiervoor gemaakt in het insectenhotel bij mij thuis.
2. Getande spanner.
3. Schijnsparspanner/naaldboomspanner.
4. Ringspikkelspanner.
5. Vingerhoedskruiddwergspanner. Een zeer zeldzame soort. Slecht een paar waarnemingen bekend van het duingebied en de Veluwe.
6. Fijnspardwergspanner.
7. Zomervlinder (onbekend). De vlinder was heel snel weer weg.
8. Dennenpijlstaart. De meest voorkomende pijlstaartvlinder.

Figuur 8. Vingerhoedskruiddwergspanner (foto Herwin Looman)

Bijvangst.

Als bijvangst zijn aangetroffen; een bosbespalpmot, een gewone snipvlieg en een berkenvuurwants.

Led-emmers en lichtbak.

Op zaterdag werden de led-emmers en UV-lichtbak geleegd. De temperatuur was in de nacht gezakt toch slechts 6 graden en bij zulke omstandigheden zijn de verwachtingen niet al te hoog. Het resultaat was één gewone spikkelspanner en rensin (onbekend).

Excursie zaterdag

In het kader van ons gezamenlijke “Renderklippen 2025” bezochten we het bosgedeelte rondom de werkschuur. Doel was; welke insecten zijn er te vinden in dit gemengd bos en zegt dat iets over de biodiversiteit en de staat van het bos. We keken omhoog op boomstammen en struiken, op en onder dood hout en groeven in de strooisellaag. Door deze open blik ontdekten we allerlei voor ons nog onbekende bodemdierpjes, vliegen, spinnen en een paar aanvullingen op onze nachtvlinderlijst. Het werd een ware ontdekkingsstocht. Zakdragers, duizendpoten, miljoenpoten, pissebedden, platruggen enz. Soms verzamelde we iets in een loeppotje om het beter te bekijken. Ongeveer 30 verschillende soorten zagen we. De meeste soorten zijn ingevoerd op Waarnemingen.nl. Op de

vraag hoe het is met de biodiversiteit van dit stukje onderzochte bos moeten we helaas vaststellen dat er geen vergelijkbaar materiaal is om dit te vergelijken. Wel kunnen we stellen dat er veel verschillende soortgroepen in het bos aanwezig zijn en dat er ook nog veel te ontdekken valt. Positief is dat er ondanks de droogte van dit voorjaar, er behoorlijk veel insecten aanwezig zijn die zorgen voor de afbraak van materiaal in de strooisellaag.

Tijdens paddenstoeleninventarisatie werd een zwartkopmierenneeuw aangetroffen. De eerste gedachten was; wat een vreemde waterjuffer, maar al snel werd duidelijk dat het geen libel was, hoewel de imago's veel op elkaar lijken.

Figuur 9. Zwartkopmierenneeuw

Reptielen (Erik Drent)

Om te beginnen had ik gezien de weersverwachting voor de vrijdagmiddag nog de hoop dat de regen achterwege zou blijven. Helaas bleek dat niet het geval. Desondanks zijn we met een groepje van 10 leden vol goede moed de hei opgegaan. En niet ten onrechte: we vonden zowaar 2 levendbarende hagedissen. Deze prachtige, kleine hagedissensoort met een bruine rug en bij mannetjes ook een oranjekeurige buik liet zich kort zien. Ze zijn bij verstoring snel weg de dekking in (heide). Op de Renderklippen, alwaar wij twee routes hebben uitgezet, komen ook zandhagedis en hazelworm voor en waarschijnlijk ook nog adder al is die laatste slechts een enkele keer waargenomen.

Terug naar de die bewuste vrijdagmiddag begonnen we met een korte voorstelling van de cursusleider (ondergetekende). Informatie en dergelijke werden uitgewisseld en vervolgens zijn we dus het veld in gegaan.

Naast de hagedissen als hoofddoelsoort merkten we ook de koekoek (een paartje?), veldleeuweriken, roodborsttapuit en zwarte kraai op. Kaal breukkruid, kruipbrem en veenbies maakten de telling compleet. Na een flinke regenbui zijn we teruggekeerd naar de werkschuur.

Figuur 10. Levendbarende hagedis

Ikzelf ben zeer tevreden, op het grillige weer na dan, met de leergierigheid en passie voor de natuur van de cursisten. Graag zou ik eenieder van de KNNV willen uitnodigen om eens met onze kleine werkgroep in oprichting mee te gaan om mee te helpen met het zoeken naar het addergebroed en kruipend onheil. Er zit in geen geval een addertje onder het gras.

Alvast een 'voorschot' op de rapportage van de complete inventarisatie van de Renderklippen dit jaar wat betreft beheer en onderhoud. De hei wordt bedreigd door verdroging en vermessing (eutrofiering stikstof en ammoniak). Vergrassing en op sommige plaatsen dennenopslag. Verder valt met name de braam op. Vooral aan de noordkant van de paraboolduinen. Hier is actief beheer nodig. Meer variatie aan dood hout en het creëren van de zandige plekken komen levendbarende- en zandhagedis ten goede. Ook het aanbrengen van broeihopen is nodig om ook de terugkeer van de ringslang te vergroten dan wel te versnellen.

Vogels (Adrie Hottinga)

Op zaterdagmorgen verzamelden zich vier leden van de Vogelwerkgroep en een gast uit Frankrijk voor een wandeling in het Eperholt en de Renderklippen. Onderdeel van de wandeling was ook een bezoek aan de infiltratie vijvers van VITENS ter hoogte van de Dellenweg. Doel van deze excursie was tweeledig: zoveel mogelijk soorten "scoren" in verband met de opgave: 1000 soorten dag en uiteraard het herkennen van vogelsoorten met hun zang. Het weer voor observaties was prima en veel vogels lieten zich horen.

In totaal werden 30 vogelsoorten waargenomen tijdens een wandeling van ruim twee en half uur. Opvallend was dat enkele soorten zich niet lieten horen, terwijl deze soorten tijdens de voorbereiding op woensdagmorgen wel aanwezig waren: bonte vliegenvanger, vuurgoudhaantje en grauwe vliegenvanger. Het zangritme is afgestemd op territorium gedrag en verzorging van jonge vogels eind mei; dit verklaart waarom eind mei de zang alweer afneemt.

Route excursie

Overzicht route vogelexcursie

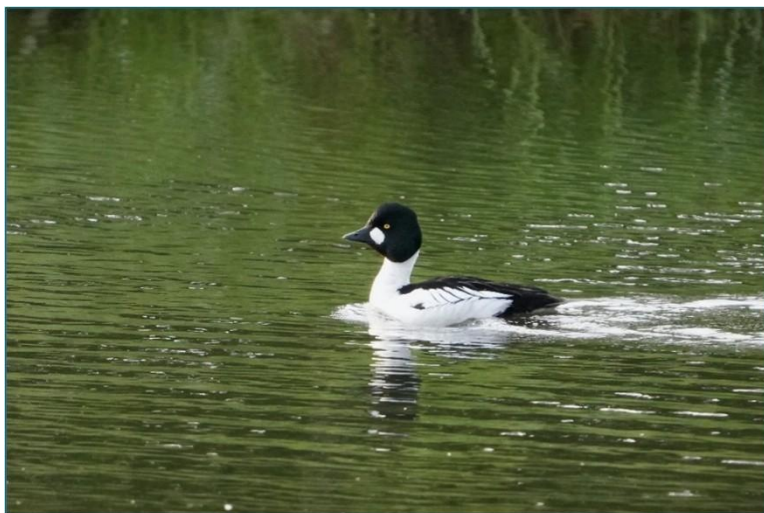
Waargenomen vogelsoorten

boomkruiper	brilduiker 2 pr en 2 vr	dodaars 2 pr	fitis
gaai	gierzwaluw	glanskop	goudhaan
goudvink	grote bonte specht	grote Canadese gans	heggemus
holenduif	houtduif	koekoek	koolmees
kuifmees	meerkoet	nijlgans	pimpelmees
putter	roodborst	soepeend	tijftjaf
veldleeuwerik	wilde eend	witte kwikstaart	zanglijster
zwarte kraai	zwartkop		

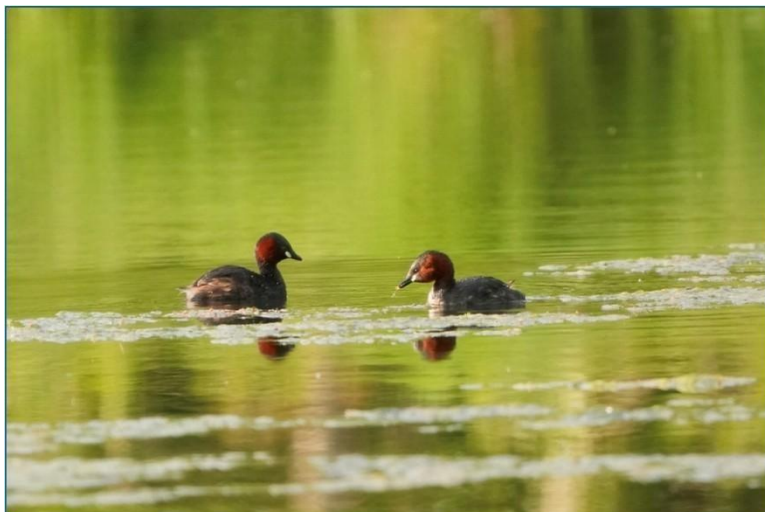
Toelichting

Sinds enkele jaren zien wij gedurende het broedseizoen dodaarzen en brilduikers in de retentievijvers van VITENS in de Dellen. In 2024 hebben wij begin juni tijdens de inventarisatie van het VITENS-complex een paartje brilduikers met 8 pulli waargenomen.

Hoewel op dit moment een volwassen paartje, een sub adult paartje en twee vrouwtjes worden waargenomen, lijkt het nog niet op dat er gebroed wordt? Voor de dodaarzen geldt hetzelfde: er wordt volop gebaltst, maar er zijn nog geen nesten gevonden. Overigens loopt de datumgrens voor het vaststellen van territoria respectievelijk voor de brilduiker tot 30 juni en voor de dodaars tot 10 juli.

Figuur 11. Mannetje brilduiker (foto Cootje Fiks)

Figuur 12. Paartje dodaars (foto Cootje Fiks)

Door Frans Bosch is op weg van de werkschuur naar het Pluizenmeer de nachtzwaluw (gehoord en gezien), bosuil en ransuil waargenomen.

Zoogdieren (Frans Bosch)

Voor de zoogdieren is een vleermuisexcursie gehouden op vrijdag 23 mei. Er waren vier deelnemers. Het duurde even voordat we vleermuizen hoorden. De nachtzwaluw was eerder. Die liet zich bovendien mooi zien bij het Wollegrasven. Bij de kapvlakte naar het Pluizenmeer zagen we de eerste vleermuizen: gewone dwergvleermuizen. Via de Paraplu liepen we over de heide terug naar de werkschuur. Hier en daar hoorden we nog een gewone dwergvleermuis. Het bleef de enige soort van de avond. Het was dan ook een heel koude avond. Wel hoorden we nog een bosuil en toen we al bij de nachtvlinderlampen waren een ransuil.

Op zaterdag zijn er braakballen van ransuilen geplozen. Die waren aan het begin van de week gevonden aan de oostkant van de Renderklippen. Er zaten veldmuizen (86), bosmuizen (31), rosse woelmuizen (20), dwergmuizen (9), aardmuizen (10) en dwergspitsmuizen (2) in. Ransuilen eten in tegenstelling tot kerkuilen nauwelijks spitsmuizen. Dat blijkt uit dit resultaat ook weer.

Figuur 13. Gewone dwergvleermuis

Daarnaast waren er resten van twee vogels, driehoornmestkevers (22) en mogelijk andere mestkevers.

Verschillende excursiegangers meldden wilde zwijnen gezien te hebben. Ze liepen o.a. vrijdagavond in de buurt van de werkschuur. De zoogdierwerkgroep heeft ze nog niet waargenomen. Wel zijn er hier en daar sporen te vinden. Een wildcamera die een week aan de oostkant van het gebied heeft gestaan, heeft verschillende foto's gemaakt van een groep wilde zwijnen, een das (heel vaag) en van een vos.

Soortenlijst zoogdieren:

Gewone dwergvleermuis

Veldmuis

Rosse woelmuis

Aardmuis

Dwergmuis

Bosmuis

Dwergspitsmuis

Vos

Wild zwijn

Das

Bijlage 1: Paddenstoelen

1000 soortendag 2025	
paarse dennenzwam	
witte bultzwam	

gekraagde aardster	
gewoon elfenbankje	
vergroeiende kogelzwam	
ruig elfenbankje	
gewoon meniezwammetje	
roestbruine kogelzwam	
waaierkorstzwam	
grote aardster	*
gele korstzwam	
oranje druppelzwam	
zandkaalkopje	
doolhofzwam	
franjeporiezwam	
hazelaarhoutzwam	*
platte tonderzwam	
echte tonderzwam	
berkenzwam	
19 soorten	

Bijlage 2. Soortenlijst planten

	Nederlandse naam:			
13	Agrimonia. gewone	GE	+	+
708	Akkerkool		+	-
1246	Andoorn, bos-		+	-
1642	Basterdwederik, kantige		+	-
959	Beemdgras, ruw		+	+

315	Ganzenvoet, korrel-		+	-
306	Ganzenvoet, mel-		+	-
310	Ganzenvoet, stippel-		+	-
1726	Ganzerik, noorse		+	+
2391	Glanshaver, gewone		+	-
611	Havikskruid, oranje		+	-

958	Beemdgras, veld-		-	+
140	Berk, ruwe		+	+
139	Berk, zachte		+	+
513	Beuk	-	+	-
654	Biggenkruid, gewoon		+	+
857	Borstelgras	GE	+	+
529	Bosaardbei	GE	+	+
1329	Bosbes, blauwe		+	+
101	Bijvoet		+	-
1056	Boterbloem, kruipende		+	+
1040	Boterbloem, scherpe		+	-
1634	Braam, zwarte		+	+
1321	Brandnetel, grote		+	-
560	Brem, kruip-	KW	-	+
558	Brem, stekel-	GE	-	+
609	Breukkruid, kaal	A	-	+
1017	Brunel, gewone		+	+
367	Buntgras	A	-	+
943	Den, grove		+	+
331	Distel, akker-		+	+
336	Distel, speer-		+	+
473	Dophei, gewone		-	+
2259	Douglasspar	EX	+	-
1898	Dovenetel, bonte gele		+	-
706	Dovenetel, paarse		+	-
2337	Dravik, zachte		+	+
830	Drienerfmuur		+	-
587	Droogbloem, bleekgele	A	-	+
588	Droogbloem, bos-	A	+	+
4	Duizendblad		+	+
1645	Egelantier s.l.	A8	-	+
1876	Eik, amerikaanse		+	+
1036	Eik, winter-		+	-
1037	Eik, zomer-		+	+
1351	Ereprijs, gewone		-	+
1355	Ereprijs, mannetjes		+	+
1363	Ereprijs, tijm-		+	-
1347	Ereprijs, veld-		+	+
1357	Ereprijs, vreemde		+	-
475	Fijnstraal, canadese		+	+
5328	Fijnstraal, hoge		+	-
70	Fluitenkruid		+	-

618	Havikskruid, stijf		-	+
366	Hazelaar		+	-
362	Helmbloem, rankende		+	-
1170	Helmkruid, knopig		+	-
2222	Hennepnetel, gespl / gew		+	-
200	Herderstasje		+	-
647	Hertshooi, kantig		+	-
582	Hondsdrif		+	-
296	Hoornbloem, gewone		+	+
295	Hoornbloem, kluwen-		+	+
298	Hoornbloem, zand-		+	+
658	Hulst	A	+	+
759	Kamperfoelie, wilde		-	+
273	Kastanje, tamme		+	-
1018	Kers, zoete		+	-
1299	Klaver, kleine		+	+
1306	Klaver, witte		+	+
911	Klaverzuring, stijve		+	-
546	Kleefkruid		+	-
2457	Klit, gewone		+	-
807	Koekoeksbloem, dag-		+	-
490	Koninginnekruid		+	-
355	Kornoelje, rode		+	-
447	Kraaihei	A	+	+
1852	Krentenboompje, amerik.		+	+
390	Kropaar, gewone		+	+
1190	Kruiskruid, bos-		+	-
2290	Kruiskruid, jac. / duin-		+	+
1192	Kruiskruid, klein		+	-
75	Leeuwenklauw, kleine		+	+
725	Leeuwentand, vertakte		+	+
1227	Lijsterbes, wilde		+	+
29	Look-zonder-look		+	-
2230	Lork, goud- /Japanse-	8	+	+
135	Madeliefje		+	-
2101	Mahonie		+	-
421	Mannetjesvaren		+	+
369	Meidoorn, eenstijlige		-	+
1225	Melkdistel, gewone		+	+
320	Moederkruid	8	+	-
621	Muizenoor		-	+

1250	Muur, vogel-		+	+
839	Muursla	-	+	-
2323	Nachtschade, zwarte		+	-
579	Nagelkruid, geel		+	+
5332	Nagelkruid, groot		+	-
574	Ooievaarsbek, kleine		+	+
5406	Ooievaarsbek, rots-		+	-
571	Ooievaarsbek, zachte		+	+
5490	Orchis, wespen, brede	A	+	-
2430	Paardenbloem		+	+
782	Penningkruid		+	-
977	Perzikkruid		+	-
832	Pijpenstrootje		+	+
983	Populier, ratel-		+	+
1211	Raket, gewone		+	-
1917	Reigersbek		+	+
66	Reukgras, gewoon		-	+
576	Robertskruid		+	-
1877	Robinia		+	-
2105	Rododendron, pontische		+	-
761	Rolklaver, gewone		+	-
675	Rus, greppel-		+	-
680	Rus, pit-		+	-
690	Rus, tengere		+	+
964	Salomonszegel, gewone	A	+	-
1474	Schapengras, fijn		+	+
5117	Schijnaardbei	E	+	-
1237	Schijnsparrie, rode		+	+
649	Sint-Janskruid		+	+
398	Smele, bochtige		+	+
2238	Spar, fijn-	8	+	+
530	Sporkehout		-	+
661	Springzaad. klein		+	-
1235	Spurrie, heide-	A	-	+
419	Stekelvaren, brede		+	-
426	Stekelvaren, smalle		+	-
305	Stinkende gouwe		+	-
952	Straatgras		+	+
186	Struikhei		+	+
2232	Struisvaren	A	+	-
1199	Tandjesgras	A	+	+
840	Vergeet-mij-nietje, akker-	-	+	-
1112	Vetmuur, liggende		+	+
524	Viltkruid, dwerg-	A	-	+
406	Vingerhoedskruid		+	+
745	Vlasbekje		+	-
1133	Vlier, gewone		+	-
1020	Vogelkers, amerikaanse	E	+	+
897	Vogelpootje, klein		+	+
21	Vroege haver		+	+
483	Vroegeling		-	+
549	Walstro, liggend	A	+	+
972	Waterpeper		+	+
1867	Wederik, punt-		+	-
947	Weegbree, grote		+	+
944	Weegbree, hertshoorn-	A	+	+
946	Weegbree, smalle		+	+
5132	Wijnbes, japanse		-	+
5	Wilde bertram	A	-	+
1118	Wilg, bos-		+	-
1119	Wilg, grauwe		+	-
1116	Wilg, schiet-		+	-
450	Wilgenroosje		+	-
451	Wilgenroosje, harig		+	-
631	Witbol, gestreepte		+	+
632	Witbol, gladde		+	-
81	Zandraket		+	+
.229	Zegge, elzen-		+	-
246	Zegge, hazen-		+	-
251	Zegge, pil-		+	+
245	Zegge, vos-, valse		+	-
215	Zegge, zand-		+	-
11	Zevenblad		+	-
1006	Zilver schoon		+	-
1098	Zuring, krul-		+	-
1101	Zuring, ridder-		+	+
1094	Zuring, schapen-		+	+
970	Zwaluw tong		+	-
520	Zwenkgras, rood		+	-
			1	9
			6	1
			2	

1267	Taxus		+	-
1008	Tormentil		-	+
968	Varkensgras, gewoon		+	-
358	Varkenskers, kleine		+	-
766	Veldbies, gewone		+	+
768	Veldbies, veelbloemige		+	-
202	Veldkers, bos-		+	-
203	Veldkers, kleine		+	-

	Totaal 191 soorten			
--	--------------------	--	--	--

Bijlage 3. Mossen

De aangetroffen mossen zijn:

Fraai haarmos
Ruig haarmos
Zandhaarmos
Haakmos
Gewoon dikkopmos
Gesnaveld klauwtjesmos
Heide klauwtjesmos
Groot laddermos
Fijn laddermos
Grijs kronkelsteeltje
Groot rimpelmos
Gewoon gaffeltandmos
Duinsterretje
Gewoon pronkmos

Bijlage 4. Nachtvinders

Veelvraat
Getande spanner
Schijnsparspanner
Ringspikkelspanner
Vingerhoedskruiddwergspanner
Fijnspar dwergspanner
Zomervlinder onbekend
Dennenpijlstaart
Gewone spikkelspanner

Bijlage 5. Vogels

Vogels	
boomkruiper	koolmees
brilduiker	kuifmees
dodaars	meerkoe
fitis	nijlgans
gaai	pimpelmees
gierzaluw	putter

glanskop	roodborst
goudhaan	soepeend
goudvink	tjiftjaf
grote bonte specht	veldleeuwerik
groet Canadese gans	wilde eend
heggenmus	witte kwikstaart
holenduif	zanglijster
houtduif	zwarte kraai
koekoek	zwartkop

Bijlage 6. Programma 1000-soortendagen 2025

Datum: vrijdag 23 mei en zaterdag 24 mei 2025

Plaats: werkschuur bosbeheer gemeente Epe, Renderklippenweg 1, Epe.

Start excursies/inventarisaties: Alle excursies/inventarisaties vertrekken vanaf de werkschuur van de gemeente Epe.

Programma vrijdag 23 mei.

13.30 uur: Excursie/inventarisatie paddenstoelen. Onder leiding van Herman Snoek. Hoewel het niet de meest geschikte tijd van het jaar is om veel soorten en aantallen paddenstoelen te vinden, zijn er ook in mei paddenstoelen te vinden.

16.00 tot ongeveer 18.00 uur; Excursie/inventarisatie reptielen. Onder leiding van Erik Drent.

Deze excursie/inventarisatie vindt alleen plaats als het geschikt weer is. Aanmelden in verband met een zeer beperkt maximaal aantal deelnemers noodzakelijk. Zie website epe-heerde.knnv.nl

Vanaf 20.30 uur; Nachtvinders. Onder leiding van Gerard Plat.

De eindtijd is afhankelijk van het weer en de vangsten van nachtvinders. Op een wit doek, dat door lampen wordt verlicht, worden insecten 'gevangen' en op naam gebracht. Daarnaast worden zogenaamde LED-bakken neergezet waarin insecten worden gevangen. Deze worden zaterdagmorgen op naam gebracht.

21.15 uur tot ongeveer 23.15 uur: Excursie/inventarisatie vleermuizen. Onder leiding van Frans Bosch. Aanmelden noodzakelijk in verband met maximale aantal deelnemers; aanmelden bij zoogdieren@epe-heerde.knnv.nl

Programma zaterdag 24 mei

06.00 tot ca. 09.00 uur: Excursie/inventarisatie vogels. Onder leiding van Adrie Hottinga. Aanmelden in verband met een maximaal aantal deelnemers via de website epe-heerde.knnv.nl

09.00 uur; Determineren van gevangen nachtvinders die in de LED-bakken zijn gevangen. Onder leiding van Gerard Plat.

10.30 tot ongeveer 12.30 uur; Excursie/inventarisatie insecten. Onder leiding van Gerard Plat

13.30 tot ongeveer 15.30 uur. Excursie geologie en landschap. Onder leiding van Tjada Amsterdam.
De werkgroep gaat op vijf plaatsen, in één lijn over de Renderklippen, bodemonderzoek uitvoeren.

14.00 tot ongeveer 16.00 uur; Excursie/inventarisatie planten. Onder leiding van Egbert de Boer.

16.30 uur Nazit en korte evaluatie

Nazit en evaluatie van de resultaten van beide dagen, onder het genot van een drankje en een hapje. Bij mooi weer zitten we buiten. Indien het regent kunnen we in de kapschuur of desnoods in de kantine (beperkte ruimte) zitten.